

FRA pranešimas spaudai

Viena/Briuselis, 2013 m. birželio 18 d.

ES pagrindinių teisių agentūra (FRA) pristato savo metinę ataskaitą

Šių metų FRA metinėje ataskaitoje aprašomi Europos Sąjungos pasiekimai ir iššūkiai pagrindinių teisių srityje. Joje taip pat nagrinėjamas dabartinės krizės poveikis teisinei valstybei ir valstybių narių pastangos užtikrinti pasitikėjimą savo [teisingumo sistemomis](#).

„Jau daugelį metų Europos Sąjunga ir jos valstybės narės sėkmingai kuria stiprią pagrindinių teisių infrastruktūrą. Tačiau daugelyje sričių ES ir jos valstybės narės gali ir privalo daryti dar daugiau, – sako FRA direktorius Mortenas Kjaerumas. – Mūsų paskutinė metinė ataskaita rodo, kad dabartinė krizė yra išbandymas ir pagrindinėms teisėms, be to, ji daro poveikį demokratiniam teisėtumui ir teisinei valstybei.“

Keli šių metų ataskaitoje nušviečiamų klausimų pavyzdžiai:

- Priimta ES direktyva, kuria nustatomi būtiniausi **nusikaltimų aukų teisių, paramos ir jų apsaugos** standartai. Valstybės narės imasi priemonių užtikrinti, kad nusikaltimų aukoms būtų prieinamos konfidencialios paramos aukoms paslaugos;
- **Biudžeto mažinimo poveikis** pažeidžiamų grupių, pavyzdžiui vaikų, švietimui, sveikatos priežiūrai ir socialinėms paslaugoms;
- **Romai** ir toliau susiduria su [diskriminacija ir socialine atskirtimi](#), daugelis jų gyvena dideliame skurde; jiems neprieinama sveikatos priežiūra ar padorus būstas;
- Europos Sąjunga skatina pastangas [reformuoti ES duomenų apsaugos sistemą](#); tai būtų didžiausia ES duomenų apsaugos įstatymų reforma per 20 metų;
- Europos Sąjunga žengė į priekį vis dažniau pasitelkdama duomenų bazes ir IT priemones **sienoms valdyti** ir vizų reikalams tvarkyti ir sėkmingai derėjosi dėl peržiūrimų **prieglobsčio procedūrų**. Įgyvendinus Gražinimo direktyvą, daugelio ES valstybių narių nacionalinėje teisėje atsirado alternatyvų sulaikymui. Tačiau skaičiai rodo, kad praktikoje alternatyvos veiksmingai taikomos vos keliose šalyse, kitur dažniausia priemonė vykdamant gražinimo procedūras yra sulaikymas;
- Kai kurios valstybės narės ėmėsi naujų baudžiamosios teisės priemonių kovodamos su **rasizmu ir ksenofobija**, pavyzdžiui, stengėsi užtikrinti, kad baudžiamajame kodekse būtų aiškiau apibrėžti nusikaltimai, įvykdyti iš rasistinių, ksenofobijos ir nepakantumo paskatų, arba kad už tokius nusikaltimus būtų skiriamos griežtesnės baudos;
- Kadangi 2012-ieji paskelbti vyresnių žmonių aktyvumo metais, Europos Sąjunga skyrė daug dėmesio iššūkiams ir kliūtims, su kuriomis susiduria vyresnio amžiaus ir neįgalūs žmonės.

FRA metinė ataskaita: [Fundamental rights: challenges and achievements in 2012](#) (Pagrindinės teisės. Iššūkiai ir pasiekimai 2012 m.) ir [Highlights - Fundamental rights: key legal and policy developments in 2012](#) (Reikšmingiausi momentai. Pagrindiniai teisiniai ir politiniai pasiekimai pagrindinių teisių srityje 2012 m.).

Išsamesnės informacijos kreipkitės el. paštu:

media@fra.europa.eu

Tel.: +43 1 580 30 858

Pastabos redaktoriams:

- Metinėje ataskaitoje nušviečiami su pagrindinėmis teisėmis susiję pokyčiai šiose srityse: prieglobsčio, imigracijos ir integracijos, sienų kontrolės ir vizų politikos, informacinės visuomenės ir duomenų apsaugos, vaiko teisių ir vaikų apsaugos, lygybės ir nediskriminavimo, rasizmo ir etninės diskriminacijos, ES piliečių dalyvavimo Europos Sąjungos demokratiname procese, galimybės kreiptis į nepriklausomus teismus ir nusikaltimo aukų teisių. Ataskaitoje yra specialus skyrius „Europos Sąjunga kaip vertybių bendrija. Pagrindinių teisių apsauga krizės metu“.
- 2012 m. FRA metinėje ataskaitoje pateikti konkretūs ir palyginami duomenys apie padėtį pagrindinių teisių srityje visose 27 ES valstybėse narėse ir Kroatijoje. Čia aprašomi pagrindiniai pokyčiai, perspektyvios praktinės priemonės ir uždaviniai, kuriuos teks spręsti netolimoje ateityje, ir darbas, kurį pastaruoju metu šioje srityje atlieka FRA.
- Europos Sąjungos pagrindinių teisių agentūra (FRA) įgaliota teikti faktais pagrįstas konsultacijas sprendimus priimantiems ES ir jos valstybių narių politikams ir taip prisidėti prie išsamesnės informacija paremtų ir tikslingesnių diskusijų pagrindinių teisių klausimais ir šios srities politikos.